

ЗАМАН

Газета издается на балкарском языке с 1924 года

КъАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ
ПАРЛАМЕНТИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУНУ ГАЗЕТИ

ВРЕМЯ

Интернет-версия: gazeta.zamankbr.ru

ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА
КАБАРДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТЮБЕШИУ

Ал жанында – айлыкъыны кётюрюү, республиканы кеси файдаларын ёсдюрюү, жашау журтла-коммунал мюлкде халны игилендириу

Владимир Путин Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы **Казбек Коков** бла ишчи тюбешиу бардыргъанды. Аны кезиуонде регионда социал-экономика болум сюзюлгени, ол санда урунуу рынокда, промышленностьда, эл мюлкде, къурулушда бла туризмде халны юсюндөн сөлешинненди.

Къыралы Башчысы регионда къурулуш иги айныгъанын юсюндөн айрып айтханды, былтыр бла тенглешдиргенде, ёсюм 18 процент болгъанын белгилегендиги, регионну экономикасына салыннган инвестицияла да кёбейгенлерин чөртгенидиги. Казбек Коков а юч жылны ичинде жашау журтлападан 1,5 миллион квадрат метр чакъын бири хайырланыргъа берилгенин, 2030 жылгъа дери дагызыда 5,5 миллион квадрат метрни ишлеп бошаргъа белгиленгенин билдиргенди. Къурулушну айныуна къыралыны башчыларыны адамларыбызын жашау болумларын игилендириу жаны бла оноулары эмдө республиканы «Стимул» федерал программага тири къатышыу себеплик этгенин да чөртгенидиги.

Баш капиталгъа инвестицияланы ёлчеми да 51 миллиард сомдан артыкъ болгъанды, ол а 2020 жылдан эссе 104 процентте асламды, деп билдиргенди Казбек Коков.

Президентни урунуу рынокда болумуну

юсюндөн сорууна жууаптай, республиканы Башчысы мында проблема алыкъа сакъланнганын, аны бла бирге уа иш хакъыны ёлчемин да кётюрмей жарамазлыгъын чөртпил айтханды. «Бюджетден ахчагъа ишлөгөнлөн хакъларын ёсдюрюргө деп борч салгъанбыз. 1 августдан биз бюджетниклени айлыкъларын 10 процентте кётөрөбиз. Аны бла бирге келишимсиз ишлөгөнлөн да ачыкълау

бла байламлы эди. 2021 жылда битеупло регион продукт 205 миллиард сомну тутханды. Ол а 2018 жылдан 127 процентте асламды. Баш капиталгъа инвестиацияла 51,1 миллиард сомгъа жетгендиле – 104 процентте кёп. Былтырны бюджети 52 миллиард сом эди (тенглешдирир ююн: 2017 жылда 25,2 миллиард сом). Андан 13,7 миллиард кесибизден түшгөн файдады. 2017 жылда ол кёрюмдө 9,7 миллиард сом эди. Быйыл да ол хал сакъланады – 2022 жылны бюджети 55,5 миллиард сомду, деп билдиргенди Казбек Коков.

Республиканы къырал борчу 2021 жылны ахырына 6,6 миллиард сомну тутханды, ол 2018 жылдан эссе экереге азайгъанды. Республиканы коммерция кредитлери жокъдула, социал борчла толусунлай эмдө заманында толтурулады.

Республикада халкъны файдасы 2021 жылдан эссе 9,3 процентте ёсгенди. Жарлы жашагъанланы саны 24,2 процент эди. Бююнлюкде ол 18 процентте дери азайгъанды. Казбек Коков анга Президенттү юйрүлөгө, артыкъда сабийлери болгъанлагъа, болушууну юсюндөн оноулары эмдө регионда экономика болуму игиленгени себеплик этгенин чөртгенидиги.

Ахыры 2-чи бетдеди.

ФЕСТИВАЛЬ

Юрий Чайка: «Инновациялы технологияла керекдиле, алай ата журтлу журналистиканы ахшы төрөлөрөн да унтургъа жарамайды»

Нальчикде асламалы информация органлары «Моя провинция» битеуроссей фестивалы ишин башлагъанды. Аны «Моя провинция» къымылдау къурагъанды эмдө ол быйыл РФ-ни Президентини Шимал-Кавказ федерал округда толу эркинлики келечисини аппаратаны эмдө РФ-ни Журналистлерини соозуну, КъМР-ни Правительствоңу себепликleri бла бардырылады.

Нальчикде телевиденияяды, радиода, басма эм электрон органлادа ишлөген журналисте жыйылгъандыла – 40 региондан, ол санда Пензадан, Новосибирскден, Липецкден, Майкопдан, Волгодонскдан эм көп башха шахарлардан 50-ден аслам адам.

Төнене уа Къулийланы Къайсын атлы малкъар драма театра аны къууанчы ачылыу болгъанды. Анга РФ-ни Президентини Шимал-Кавказ федерал округда толу эркинлики келечиси **Юрий Чайка**, КъМР-ни Башчысы **Казбек Коков**, РФ-ни Журналистлерини соозуну башчысыны орунбасары **Александр Вишневецкий** эм башхала къатышандыла. Фестиваль Къабарты-Малкъары 100-жылгъына аталгъанды.

Юрий Чайка, регионладан кел-

ген журналистлени алгъышлай, быыл фестиваль 23-чю кере бардырылгъанын эсгертгенидиги. «Бу жылланы ичинде ол регионладан көп халкъыны бириктиргенди, кесини магъаналыгъын көргүзтгенидиги», -дегендиги.

Полпред шёндююгө кезиуде асламалы информация органлары жууаплыкъларыны юсюндөн да айтханды. «Халкъга тюзлюкню билдириу артыкъда магъаналыды, ётюрюк хапарлагъа жер болмазгъа керекди. Жанги инновациялы технологияла магъаналыдыла, алай аны бла бирге ата журтлу журналистиканы эм иги төрөлөрөн унтургъа жарамайды. Башхаладан терк, алгъа болама деп, керти журналистиканы баш магъанасын унтургъа жарамайды: халкъга тюзлюкню белгиле этину», -дегендиги.

Юрий Александрович регионлада асламалы информация органла халкъга бютюнда жууукъ болгъанланларын белгилегендиги: «Фестивальны аты да сейирди - «Моя провинция». Магъаналы оноула къыралын ара шахарында чыгъырладыла, алай ала адамлары излемлерине, регионлада жашағанланы сейирлерин жалчытууга буруулупдула», -дегендиги.

Юрий Чайка фестивальны регион журналистлени билимлери, сыйналарын игилендириуде жерин белгилеп, бу къымылдауну башламчысы **Елена Фоминихи** РФ-ни Президентини СКФО-да толу эркинлики келечисини ыразылыкъ къагъыты бла сауғалагъанды.

Казбек Коков а бу тюбешиуу къурагъанлагъа Нальчикни сайлагъанлары ючон ыразылыгъын билдиргенди, анга полпред Юрий Чайка къатышханы уа регионлада СМИ органлары айнтыгууга къырал даража берилгенине шағыттыкъ этгенин чөртгенидиги.

Республиканы Башчысы билай тюбешиуле регионлада журналистлени билимлери игилендириуге, кадрларын хазырлаууга, байламлыкъланы кочлеуге, жамаутны бириктириуге, төрөлени сакълаууга себеплик этгенин чөртгенидиги.

Ол а стратегия магъаналыды, -дегендиги Казбек Валерьевич.

Казбек Коков а, Александр Вишневецкийни регионлада асламалы информация органлары айнтыуда къыйынын белгилеп, аны КъМР-ни Башчысыны ыразылыкъ къагъыты бла сауғалагъанды.

Юрий Чайка бла Казбек Коков да сауғасыз къалмагъандыла. Алагъа фестивальны белгиси берилгендиги.

Бу къымылдауну башламчысы Елена Фоминихи бла Александр Вишневецкий да сёлешгендиле. Ала билай тюбешиуле регионлада табийгъат-реакреация онгларын, халкъланы культураларын ачыкъларгъа болушханларын айтхандыла, сыйнау бла алышуу а профессинал билимни игилендирирге себеплик этгенин чөртгенидиги.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Ёзек тема – стратегиялы айныу эм миллет проектлени толтуруу

КъМР-ни Башчысында Стратегиялы айнитыу эмиллөт проектле жаны бла советни жыйылыуу күралгъанды 2022 жылда жашауда бардырылгъан ишле бла байламлы. Кенгешге КъМР-ни Правительствосуну Председатели **Мусукланы Алий**, РФ-ни Президентини СКФО-да толу эркинликли келечисини аппаратыны КъМР-дөттөн татама федерал инспектору **Тимур Макоев**, муниципал администрацияланы оноучулары, вузланы, жамаат организацияланы таматалары къатышхандыла.

Жыйылыну ача, КъМР-ни Башчысы **Казбек Коков** былай айтханды: «Биринчи жыл жарымны кезиую республикалы экономикагъа тынч болмагъанды. Къыралыбызны Президентини тюз оноуларыны хайырындан бизге шүёх болмагъан къиралла салыргъа кюрешген чекледен ёталгъанбыз, алана болушлугъу бла ала, экономикада, жамаат-политика жашауда къатышлыкъ сингдирип, муратларына жетерге кюрешгендиле, алай болалмагъандыла. Россей Федерациины битеу власть органлары, законла чыгъярыучу эм толтуруучу, тийишилсича ишлегендиле: норматив мурдорну къурагъандыла, керекли затла бла жалчытхандыла, санкцияла кийирилгенлери бла байламлы жютю тургъан сорууланы тамамлагъандыла. Ала барысы да бу къыйын кезиуден озаргъа себеплик этгендиле.

Аны бла бирге ол чеклениүле бизни тири эм терк айныргъя борчлайдыла. Анга кёре боллукъуду адамларыбызын жашаулары, Къабарты-Малкъарны халкъыны да, эм бизни кесибизни борчларыбыз да барды. Биринчиден – экономикабызын bla социал бёлюмюбюзню тири айнытыргъя, федерал даражада болгъан битеу къолайлыхъыны хайырланыргъя, алай, сёэсзор, республиканы кесини онгларын да тирилтирге.

Биз стратегиялы документ-лерибизде кесибизге борчла салгъанбыз, энчи тюзетиуле кийиргенбиз, ала къысхартыу, кесиу bla байламлы түйюл-дюле, бютюн терк айныну жолуна бурулупдула.

Бүкінде Президентте ре-
спубликаны экономикасыны
эм социал бёлгөмюню юсун-
ден билдиргенме, социал со-
рууланы тамамлауда себеплик
этгени ючюн ыразылығымы
айтханма. Магъаналыладан
бири жамауатха тюшген фай-
даладыла, бюджет бёлгөмюню
эм отрасль ызды ишчилерини
хакъларыды».

Республиканы оноучусу
КъМР-ни Правительствосуну
Председатели Мусукланы
Алийге 1 августдан айлыкъны
10 процентден аз болмагъян
кётюрюлюю бла байламлы

сорууну болжалгъа салмагъ-
анлай тинтирге буюргъанды.
«Жашауну качестволугъу
Къабарты-Малкъарны жама-
уатына тапдырылгъан къырал
жумушллагъа кёреди, мында

бардырылады, андан 3-сүйүк болукъдула, бирсилери – эндиги жыл.

Жангы мектепле Нальчик,
Прохладный, Бахсан, Нарт-
къала, Майский шаҳарлода,

соруу да эс бурууну излегенин белгилегенди, дагъыда Ды-гулыбгей элде канализация коллекторну күүрүлүшүнүң да-

КъМР-ни маданият министри **Мухадин Кумахов** бый-

ла. 2019-2021 жыллада эм 2022 жылны ал 6 айларында битеуда бирге хайырланы- угъя 84 объект берилгенди: ясли блокла, школла, театр, саулукъ сакълау эм инфра- структура, суу бла жалчытыу эм суу кетиу объектле, спорт сооруженияла.

КъМР-ни Правительствосуну Председатели Мусукланы Алий жыл жарымны эсеплериyne кёре республиканы финанс-бюджет болумун баямлағынды: «Биз былтыргызыны ахырында файда түшюу бёлюмүндө 52 миллиард сомгъа дери жетген эм 900 миллион сом дефицити бла бюджетни къабыл кёрген эдик. Жылны аллындан башлап планны мардасындан озуп толтурабыз эм былтыргызы кезиу бла тенглештиргенде, 15 процент ёсюу бла. Республикалы бюджетни файдалыгыны битеулю ёлчеми 130 процент чакълы бирге ёсгенди, кесини энчи налог файдалары 115 процент болгъандыла. Жыл жарымгъя 7 миллиард сом жыйгъанбыз, алай бла биз ишлей тургъян бюджетни эсеплерине кёре жазылгъан пландан озарыгъыбыз сакъланады – ол 13, 4 миллиард сомлу.

Биз 14 миллиард сомдан аз жыярыкъ тюйюлбюз. Аны бла бирге профицитин кетерир-ге тийишибиз. Жер-жерли бюджетледе да хал алайды. Файда тюшю о бёлюмде бюджет 55,5 миллиард сом боллукъду, эм биз ышана-быз жылны ахырына дери къошакъ федерал ырысхы боллугъуна да. Бюгюнлюк-де муниципалитетледече, республикалы бюджетде да счётларында къалгъан ахча барды, аны хайырындан коммерциялы кредиторланы къошмазча эм битеу социал борчланы толтуурча амалла чыгъадыла».

Жыйылынуну эсеплериңе көрө, КъМР-ни Башчысы Казбек Коков бир ненча буйрукъ бергенди эм толтуруучу къырал власть органланы ишлериңде магъаналы ызланы белгилегенди. «Бююнлюкде социал магъаналы борчларбыздан бири - ол суу бла качестволу жалчытыу жумушду. Уллу инфраструктура объектледен сора да - Бахсан эм Зольск водоводланы күрүлушлары, эллени суу бла жалчытыу энчи проектлени хазырлап башларыкъбыз», - деп чертгенди республиканы таматасы. Казбек Коков жержерли администрацияланы таматаларына бу соруугъа болжалгъа салмагъанлай къараргъа буюргъанды. Иш ЖКХ жумушланы качестволукъларын игилендериу жыйымдыкъ амалланы санында бардырыллакъды.

КъМР-ни Башчысыны bla Правительствосуну пресс-службасы.

уа хайырланылмагъан уллу-
къолайлыхъ барды, биз тап-
дыргъян жумушланы дара-
жаларын ёсдюраллыкъбыз»,
- деп къошханды ол.

Казбек Коков республиканы промышленный бёльюмэн энчи белгилегенди, инвесторлары көлтириунчайры бла экономика обортада хайырланмай турғынан хазнаны къошууну магъана-сына эс бурууп. «Бюгюнлюкде экономиканы түрлү-түрлү бёльюмлерине юлюш къошаллыкъ энчи инвесторла бла биргэ жумушлагъя къарала-ды. Алай бла чыгъярылгъан продукцияны ёлчемин теркүйдүү болуп калады.

көбейталлықъбыз, мында да тирирек ишлерге эм тий-ишили оноула чыгъарыргъа керекбиз», - дегенди республиканы таматасы. КъМР-ни оноучусу промышленность предприятиялагъа логистика жумушларын, къурау эм администрив борчларын тамамларча болушлукъуну кючлерге буюргъанды, дагыда предприятиялада производствуону көрюмдюлерини тинтиулерин да туура этерге.

Къабарты-Малкъарда 2022 жылда милlet проектлени бардырылыуларыны алгъадан эспелерини юсюндөн жыйылгъанлагъя КъМР-ни къурулуш эм жашау журт-коммунал мюлк министри **Алим Бербеков** хапарлагъанды. Регион проектлени бардырыну чеклеринде 2022 жылда 90-дан артык объекттердөн

жылда 90-дан артыкъ объектни къуруулушлары, жан-гыртылыулары эм ремонтлары белгиленедиле. «Жашау журт эм шахар болум», «Билим бериу», «Демография», «Саулукъ сакълау» милдет проектлеге кёре 48 объект ишлене турады. Къуруулуш майданлада орта звенолу 2000 ишчи эм специалист урунадыла. Билим бериу бёлгүмде 10 школну къуруулушу

Куба, Псынабо, Красносельское, Сармаково элледе бол-лукъдула. Андан сора да, Нальчикде, Бахсанда, Ташлы-Талада, Тёбен Чегемде, Жан-гы Малкъарда 5 ясли блокну эм 3 спорт объектни къурулушлары барадыла. Жылтын ахырына дери аладан 6-сын хайырланыуғъа берилликди-ле. Саулукъ сакълау бёлюмде ишле 6 объектде бардырыла-дыла, ол онкология диспансерни ахырына жетдириуду, Нальчикде жанги поликлини-каны, Дыгулыбей, Аушигер, Куба элледе эм Элбрус посёл-када 4 амбулатория бёлюмню къурулушларыды.

«Маданиятны айнтыу», «СКФО-ну айнтыу», «Эл тийрелени комплекс халда айнтыу» къырал программаланы чеклеринде Нальчикде, Солдатская станицада эм Элбрус посёлкада 5 объект бардырылады. Жылны ахырына дери ырахат шахар болумланы къурау программагъя көре Нальчикде, Бахсанда, Прохладныйде, Майскийде эм Тырныаузда 13 жамауат тийре тапландырылышы къыла. «Таза суу» регион программагъя тийишчиликде, 2023-2024 жыллата Кубада, Тёбен Къуркъужинде, Сармаковода, Лечинкъаяда, Нартанда, Быллымда, Терекде, Огъарь Къуркъужинде, Анзорейде, Эски Черекде, Къара-Сууда, Бабугентде эм Къашхатауда суу бла жалчытхан 13 объект планинга салыннганды.

Сюзюу

Нальчикде межит ишленирикди

КъМР-ни Башчысы **Казбек Коков** Къабарты-Малкъар Республиканы Муслийманларынын управлениясыны таматалары эмда районланы бла шахар округланыраис-иймамлары бла түбешгенди. Ушакъяа ДУМ-ну председатели **Хазраталий Дзасечев**, КъМР-ни миллетлени ишлери эмда жамаут проектле жаны бла министри **Анзор Курашинов**, КъМР-ни къуралуш эмда жашау журтла-коммунал мюлк министри **Алим Бербеков**, Нальчик шахар округну администрациясыны таматасы **Таймураз Ахохов** къатышанды.

Тюбешиуде КъМР-ни Муслийманларынын управлениясыны иши сюзюлгенди, ол санда дин жаны бла билим бериную эмда

кадрланы усталыкъларын кётируно къурагъан заманда бирге ишлеуно юсюндөн да сөлешинненди. Сөз жарлыгъа болушунау юсюндөн да баргъанды.

-Бюгюнлюкде ДУМ жамаут, жарыкъландыры эмда жандайдаурлукъ ишлерин къырал, муниципал эмда право низамны сакълаучу органла бла къаты байламлыкъда бардырады, республикабызда динле эмда миллетле аралы келишиулукю кочленириуге уллу къошумчулукъ этеди, экстремизмни бла терроризми ниетлерин жайғанлата, ырахатлыкъын бузаргыа иттингенлеге къажау күрешге тири къатышады, - деп чөртгенди Казбек Коков.

Ушакъыны кезиуонде Нальчикде жанги межитни къурулушун

жангыдан башлауун онглары да сюзюлгендиле. Республиканы Башчысы июльну ахырына дери ишчи къаум къуаргъа буоргъанды. Ары Нальчик шахар округну администрациясыны, тийшили министрстволаны бла ведомстволаны, ДУМ-ну келечилери кирирге кереклисисин да чертгенди, жол карта къурауну да дурус көргенди.

«Жанги межит регионда дин жаны бла ишленирик жангыз объект тюйюлдю. Бюгюнлюкде Бахсанда православный динни тутханлагъа храмны къурулушу барады. Анда ишле бла кесим шагырайленирге деп туркама», - деп билдиригенди Казбек Коков дин къулукъчула бла тюбешиуден сора кесини телеграм-канында.

КЕНГЕШ

Жанги министерстону къурамы, борчлары да тохташдырылгъандыла

КъМР-ни Башчысы **Казбек Коков** КъМР-ни Жаш тёлюнөн ишлери жаны бла министерстону бла байламлы кенгеш бардыргъанды. Анга КъМР-ни Правительствосуну Председатели **Мусукланы Алий**, КъМР-ни Башчысыны Администрациясыны таматасы **Мухамед Кодзоков**, КъМР-ни Правительствосуну Председателини орунбасары **Марат Хубиев**, КъМР-ни жарыкъландыры эмда илму министри **Анзор Езаов**, КъМР-ни жаш тёлюнөн ишлери жаны бла министри **Азамат Люев**, КъМР-ни Башчысыны кенгешчиси **Николай Миронов** къатышандыла.

Кенгешде жанги министерстону къурамы, анда ишлеклени саны да белгиленненди, болумуну проекти сюзюлгендиле. Ал кезиуде жаш тёлю ведомство КъМР-ни Жарыкъландыры эмда илму министерстону мекымында орналыхъыдь. Анга Волонтерлукъunu айнтыну ресурсла арасы эмда Къабарты-Малкъар Республиканы Кёп функциялы жаш тёлю арасы бойсунуркъудула.

Казбек Коков 26 адам урунуркъ министерстону орнаты-

ууну юсюндөн оюмланы 1 августа дери жыйышдырыргъа, 30 августа дери уа Къабарты-Малкъар Республикада жаш тёлю политиканы 2023-2030 жыллагъа дери айнтынуу къырал программасыны проектин хазырларгъа буоргъанды.

«Жанги министерство жаш тёлю политика бла байламлы ишни тийшилисича къурау, бюгюнлюкде жаш адамла бла байламлы проблемаланы кетериу ишни биргэ тийшидилгигине ышанабыз», - деп белгилегенди Казбек Коков.

Кенгешде Къабарты-Малкъар Республиканы 100-жыллыгын байрамлау бла байламлы жумушла да сюзюлгендиле. Аладан бек уллудан бирине Жаш тёлюнөн Шимал-Кавказ регионла аралы фестиваль саналады. Анга Россейни тюрлю-тюрлю регионларындан эки мингден аслам адам къатышырыкъды. Казбек Коков Жаш тёлюнөн ишлери жаны бла министерстовгө ол ишге терк окына къошуулуп башларгъа буоргъанды. «Фестиваль тыңгылы къуралыргъа, бийик даражада бардырылыргъа керекди», - деп, къаты эсгергенди.

КъМР-ни Башчысыны бла Правительстону пресс-службасы.

Ол 1915 жылда Огъары Малкъарда Мухолда туугъанды. Анга алты жыл болгъанда, атадан ёксюз къалгъанды. Эл медицеседе ал билим алгъанды. Сегиз жылында уа экиге айланнган къарындаши Асанланы Юсюп бла бирге аны Москвада ёксюз сабийле турған юиге ашыргъандыла. Айхайда, бу ишни башындау - баш иесиз къалгъан ана, тукъум таматала да сабийле билим алдырыргъа иттингенгендиле, анга жарыкъ жашау тежегендиле. Ол ёксюзле юйонден аны Ленин атлы пионер юиге көчюргендиле. Хасан анда музыкалы эм художестволу билим алгъанды. Къабарты-Малкъарга уа 1930 жылда къайтханды.

Андан арысында мында Ленинчи окуу шахарчыкъда устазла хазырлатаң училищеде окуугъанды. Аны айырмалы бошагъан жашны 1934 жылда Ленинградда коммунист юретиуни Надежда Крупская атлы академиясына ийгендиле. Артха Хасан төрт жылдан къайтханды.

Ол урунду жолун педагогика училищеде устаз болуп башлагъанды. Билимли жашны Жарыкъландырыну халкъ комиссариатына инспектор-методист этип алгъандыла. Ол жыл Хасан партияны тизгинлерине да киргендиле. Ол къулукъда ишлөгөн заманында Асанланы Хасан, малкъар жазылучу Хочуланы Салих бла бирге болуп, «Социализмни жолунда» деген аты бла малкъар тилде биринчи окуу китапны чыгъаргъандыла.

1939 жылда Хасан Бештауда саясат жарыкъландырыу школда устаз курсланы таматасы болгъанды. Ол жыл окууна аны

Москвада Ич ишлени халкъ комитетини (НКВД) бийик билим берген школуна ийгендиле окуургъа. Ол аны да 1940 жылда айырмалы бошагъанды. Республикагъа къайтханлай, Асан улун КъМАССР-ни ич

Хорламны солдатлары

Жигитликке къартлыкъ жокъду

Асанланы Абдулланы жашы Хасан кеси заманыны асыл адамы эди: къыралына, халкъына, партияны ишине да кертичи болгъанды. Аны жашау жолу душманнын къолундан замансыз юзүлөс да, аты уа халкъны эсинде сакъланады. Манга аны юсюндөн бир къаум шартны Къабарты-Малкъарны халкъ поэти Макытланы Сафар айтхан эди. Нёгерини эсинде алай ариу сакъланнган таулу жашны юсюндөн бюгюн хапар айтхан жарсылууду, алай а миллетибизде аллай адамла болгъанларын эсге салып, ёхтем да этеди.

Ишлөрини халкъ комиссарыны орунбасары этгендиле. Ол а жыырмабешжыллыкъ жашха бек жууаплы къулукъ эди.

Тамам Хасан ол жерде ишлөй турғанлай башланнганда Уллу Ата жүрт уруш да. Асан улун Бахсан ауузунда Минги тау тийрелеринде НКВД-ны 176-чы отрядында 37-чи армияны энчи къаумунда уруш этгендиле. 1942 жылны август айыны ахыр күндеринде Хасаннан бла аны аскер жынына Кыртык аууш бла, Бурун-Таш аууш бла Къараачайгъа ётүп, ол заманда ары жеттөн «Эдельвейс» дивизияны Элбрұс таба баргъан жолун бир къаум заманга кесерге буоргъандыла.

Асан улут таматалыкъ этген тасхачы къаум 7-чи сентябрьде чыкъгъанды Огъары

Бахсандан. Ала Хурзука жетип, анда халны, душманны не кюю болгъаны да билип, ызларынан келгенлелеге хапар бериргө керек эдиле. Алай а алана элтген жолла да баш тюйюл эдиле. Аласынан дасынан да.

Бахсандан. Ала Хурзука жетип, анда халны, душманны не кюю болгъаны да билип, ызларынан келгенлелеге хапар бериргө керек эдиле. Алай а алана элтген жолла да баш тюйюл эдиле.

Анда бир кесек чыдаса керек эди, алай а тынчлыкъыз адам эди Хасан, баям, жан сагышын эте билмегендиле. Бир кесек къарыу алгъанлай, ол

букъдургъандыла, бакъгъан да этгендиле.

Анда бир кесек чыдаса керек эди, алай а тынчлыкъыз адам эди Хасан, баям, жан сагышын эте билмегендиле. Бир кесек къарыу алгъанлай, ол

бештаугъа барып, анда танышларында тохтап, төгерекден-башдан хапар излегендиле. Хал къоркъуулуп эди, алай Асан улутча жигитле түүгъан жерлерин душман алып турғанда, ол шартны юсюндөн сагышы этмегендиле.

Алай бла Хасан 1942 жылны декабрь айында фашистле къолгъа этип турған Нальчикке къайтханды. Ол мында киргичиле бла күрөшира жашырын къаум къуаргъа умут этгендиле. Шахарда кесини партия жаны бла танышы Евгения Майсурадзени юйонде тохтагъанды, ишин да башлагъанды. Ол тишириу да шахарда тасхачылыкъга къалгъан адам эди да, болушургъа күрөшгендиле, Асан улут Нарсанагъа ётгенди, Асан улут Нарсанагъа адам бла тюбешдиргендиле.

Хасаннан таныгъан къыйын

эди – жаралары къыйнап, бети кетип, сакъалы жетип. Алай а, кесин не бек билдирмезге күрөшсе да, бу олду деген сатыкъ адам чыкъгъанды – Прокофьев деп, немисилеге ишлөгөн тишириу. Ол алда Хасаннан иши бла байламлы бир жерде машинистка болуп ишлөт турған эди да, ма алай бла таныгъанды аны. Олсагъаттай окууна душманнага аны бла къоншу юйде НКВД-чы жашағынан билдиригендиле.

Фашистле ол турған юиге кирип, Хасаннан, юйню иеси Евгения Майсурадзени, аны жашчыгъын да тутхандыла эм, кёп къыйнап, ёлтюргендиле. Майсурадзеге партизанланы юслеринден хапар айтдырылаз деп, гестапочула аны онжылыхъ жашчыгъына адам көтүралмаз азаплыхъ этгендиле – сабийни къулакъларын, бурунун, къолларын, аякъларын кесгендиле, анасыны уа кёзлөрин чыгъаргъандыла.

Алай бла Хасаннан танышы Евгения Майсурадзени, аны жашчыгъын да тутхандыла эм, кёп къыйнап, ёлтюргендиле. Майсурадзеге партизанланы юслеринден хапар айтдырылаз деп, гестапочула аны онжылыхъ жашчыгъына адам көтүралмаз азаплыхъ этгендиле – сабийни къулакъларын, бурунун, къолларын, аякъларын кесгендиле, анасыны уа кёзлөрин чыгъаргъандыла.

Ауушхандан сора жыырмакъыз жолу озуп, Уллу Хорламны жыырмажыллыгъын белгилегендиле, Асанланы Хасаннан Ата жүрт урушуну экинчи даражада ордени бла сауғалалғандыла. Аны къазаатчы нёгери Евгения Майсурадзени уа «За отвагу» деген майдалгъа тийшили көртгендиле.

МУСУКАЛАНЫ Сакинат.

Ал атлам

Бизни жигитибизни сабийлиги, битеу миллиетни ол төлөсүнөчө, Орта Азияда ётгенди. Туттушугъа, спортну бу тюрлюсюню биринчи амалларына аны ортанчы къарындаши Илияс юртегендин айтады Азрет.

Артха, Кавказъя, къайтханда, аны тренер Башир Баготов Чегем район ююн республикалы чемпионатха къатышыргъа чакъырады. Ол кезиуде 16-17-жыллык таулу жаш эришиулеге жыйылгъан тенглерини барысын да артыкъа къыйналмай хорлайды. Финалда республиканы чемпиону, аты айтылгъан гёжеф Сеф Карданов бла тюбеширге тюшгендиди. Алай аны да жыгъып, биринчи эришиулеринде артыкъда жетишими болады. Гёжефни фахмұлупугъун, хорламгъа итиниуюн къыралда белгили тренер Михаил Шанибеков көреди да, жараула эттере кесине чакъырады.

Ма алай бла таулу жашха уллу спортну эшиклири кенг ачыладыла. Ай да озгүнчүчү, аны Ставрополье Юг зоналы эришиулеге ашырадыла. Ол 87 килограмм ауулукъуда эрише, кююн, билимин да аямай, туханын хорлап барады. Алай бла къыралны эркин туттушудан жаш төлө жыйымдыкъ командастына тюшеди.

Жыйымдыкъ команданы**къаумунда**

Къыралны ара зонасыны биринчилигинде уа Азретни ауулугъунда эришген спортчула къыркъдан аслам болгъандыла. Алай финалгъа дери аны бир адам да жыгъалмайды. Ахыр туттушуда уа осетинли жаш, Россейни сыйлы тренери Асланбек Дзгоевни сохтасы Геннадий Андриев бла сынайды къыралун. Алай, анга очкола бла хорлатып, кююш майдалгъа тишили болады. Болсада эришиулеге таулу гёжефе жангы онгла бередиле – Совет Союзну сыйлы тренерлери Асланбек Дзгоев бла Владимир Крутковский, анга эсбуруп, кеслерине аладыла. Аланы башчылыгъында Азрет, сынамын ёсдюре, бийик даражалы эришиулеге къатыша башлады.

Арый-тала билмеген жашны талпынгульгүй эсленим къалмайды: 20 жылында Бекки улу «Спортнұ устасы» деген атша тишили болады, 21 жылында СССР-ни эркин туттушудан жыйымдыкъ командастына чакъырылады. Анда уа онгла ахырда башха: тренерле хар гёжеф бла энчи кюрешедиле, туттушуну жашырын-

лыкъларына юртедиле.

Азрет къыралны жыйымдыкъ команда-сыны санында 1961 жылда Ригада СССР-ни зоналы чемпионатында белгили спортчы, СССР-ни чемпиону Сара бла финалда тутушады. «Владимир Крутковский манга: «Сараны хорласанг, биз санга Москвада эсгерте салырбыз», – деп ашыргъан эди. Тутушуп башлагъаныбызда, ол, мени кётюрюп, кююзден бир жанына

кесегинде, чыгъып, бир бирлерини къары-уларын сынағында. Эки пелиуанны да хорлам ююн кюрешлери къаты болгъаны баям эди. Алай Азрет жаланды бир очкъын хорлатады да, экинчи жерни алады.

Бу эришиуледе таулу жашны көрүп, дунияны чемпиону Балавадзе аны Грузия ююн кюреширге чакъыргъан эди, алай ол, унамай, туугъан журтуна къайтады.

КъМР-ни 100-жыллыгына**«Фахмусу bla талпынгулугъу
болгъанга маҳтау келмей къалмайды»**

**Беккиланы Иссаны жашы Азрет эркин туттушудан СССР-ни спортуны
сыйлы устасыды, РСФСР-ни эркин туттушудан, самбодан СССР-ни,
туттушуну милlet тюрлюсюндөн Шимал Кавказы да чемпионуды.**

атып къояды, аллай мазаллы жаш эди. Алай бир кесекден мен, аны аркьасына салып, хорлайма да, къыралны чемпиону болама», – деп эсгереди ол.

Таулу гёжефе Тбилисиде СССР-ни чемпионатында белгили спортчы Александр Медведь бла жыгъышыръа да тюшгендиди. Ол а - къыралда, дунияда да бек белгили спортчы: Олимпиадалы оюнлары юч кере, дунияны жети кере, Европаны да юч кере чемпиону. 1972 жылда Олимпиадада Совет Союзну байрагъын да ол элтегендиди.

Жашлықтарында уа Александр Медведь бла Беккиланы Азрет эришиулени ахыр

Самбода – биринчи

Ол кезиуде уа СССР-де спортну жангы тюрлюсю айнып башлайды – самбо. Туттушуну жаныча сойген жаш, анда да кесини къарыуун сынаргъа сойюп, 1967 жылда СССР-ни чемпионатына къатышады. Аны финалында ол кезиуде къыралны чемпиону бла эрише, анга чыртда онг бермей, биринчи жерге чыгъады.

Аскерде да Азрет Ростовда Шимал-Кавказ аскер округну спорту ротасыны санында округну чемпиону болгъанды, СССР-ни Саутланнган кючлерини чемпионатына да къатышанды. Аны финалында уа Европаны чемпиону Бондаренко бла тутушанды. Бу эришиуде анга этилген терсликни ол бир заманда да унутмагъанды.

Бондаренко, не амал да этип, кююзден тышына терк-терк чыгъады. Аны ююн анга эсгертиу этилирге керек эди, алай Киев округну аскер оноучулары баш судьягъа, не да этип, Жигит шахар Киев хорларгъа керекди деп, буйрукъ этгендиле. Бекки улу къарыулуркъ, сынаулуракъ болгъанына да къарамай, хорламны украинлы жашха бередиле.

Болсада кезиуло чемпионатлада Владикавказда бла Ростовда ол, кесини ауулугъунда бир адамгъа да ал бермей, СССР-ни Саутланнган кючлерини чемпиону болгъанды.

Ахшы насижатчы

Бекки улу кесини сынауна жаш төлюню кызыгъанмай юртегендиди. Жыйырма жылны ичинде СССР-ни спортун 15 устасын хазырлагъанды. Ол санда грек-рим эм миллет туттушудан спортну устасы Улбашланы Хызырыны, Россейни сыйлы тренери Чапаланы Аликини, Забакланы Зейтуннаны, Оракъланы Харуннаны, Чочайланы Борисни, Батчаланы Муратны, Таумурзланы Мухарбийни, Къонакъланы Салихни, къыралдаши Ажоланы Асадуллахны бла Абдуллахны, дагыда көп башхалагъа уллу спортта жол ачханды.

– Улбашланы Хызыры Россейни чемпионатында 9 жашны да бирча аркъаларына салгъанды. Ол, профессионал союзлары битеусоюз ара советини (ВЦСПС) эришиулеринде хорлап, дунияны чемпионатына да къатышыргъа боллукъ эди. Эришилени финалында бир кемчилек да этмей жетеди, анда уа дагыстанлы спортчу бла тюбеширки эди. Дзгөев, Карапетян да быллай мазаллы жашны къайдан тапханса, деп сейирсine эдиле, ма алай кююл тутушанды Хызыры. Болсада финал аллы кечеде аны атасы Абдуллах ажымлы ёлген хапар келеди. Андан сора Хызыр көп заманы эс жыялмай турғанды, болсада заман не ачы жараны да сау этеди. Артда ол Битеуроссей турнирге къатышып, чемпион болгъанды, – дейди Азрет.

«Жаш адамлагъа айтырыгъым – Спорт бла кюреширге бююнлюкде аламат онгла къуралгъандыла. Къысха заманы ичинде кётюрююп, миллиетибизни, тукъумларыгъызы да белгили эталлыкъызы. Маҳтау алыргъа ашыкъамазга керекди, фахмусу эм талпынгулугъу болгъаннга сауғала, ыспас сөзле да келликдиле. Бек башы уа – хар жаш адам кесини жашаунда мурат салып, анга жетиширге керекди: окууда, ишде, спортда, башха жаны бла болсун. Миллетден сый алгъан түйч түйолду, алай анга талпынгъра керекди!», – дейди Бекки улу.

Азретни спортта сюмеклиги уа жашларына, тудукъларына да ётгенди. Сөз ююн, тудугъу Тамерлан баскетболдан Россейни сыйлы тренери Римма Кумыковада юртенинди. Аны фахмұлупулгъун көроп, Саратовда «Автодор» клубха алгъандыла. Ол командастыны санында РФ-ни чемпиону (19 жылгъа дери спортчуланы арасында) да болгъанды.

ТИКАЛАНЫ Фатима.

КОНФЕРЕНЦИЯ

Минги тауну этегинде, бардырылышуу конференцияга жылдан-жылгъа көпден-көп адам къатышханын, алай бла бу кымылдау айный баргъанын, кесини билимин, усталыгъын ёсдюроргө сойгенлени саны бүтөн аслам болгъанларын да белгилеп айтырчады», – дегенди Дагыстынны педагогика университетини доценти, ана тилени айнитыу бла кюрешген алым Фатимат Асельдер.

ХОЛАЛАНЫ Марзият.

СУРАТДА: мастер-класс баргъан кезиу.

**Илму докладла,
сейир жолоучулукъла**

Минги тауну тийресинде «Вольфрам» къонакъ юиде «Элбрусда сёлешиу майдан-2022» деген төрөли регионла аралы конференция ётгенди. Бу жол ол «Адам эмдә технологияла: шёндюгю заманы бек иги школун излеу» деген ат бла бардырылгъанды. Кеси да устазлагъа, сабий садлана юретиүчүлөгө, бийик эмдә энчи окъу юйледе преподавательлелеге болушукъга къуралгъанды.

Жыйылыгъа КъМР-ни жарыкъландыруу эмдә илму министерствосуну, Элбрус районну билим берүү управлениясыны, школлары, сабий садлана келечилери, алимле, эксперrtle да къатышхандыла. Минги тауну этегинде «Сёлешиу майданга» Дагыстындан, Ингушетияндан, Север-Осетия Аланияндан, Чечен Республиканан, Москвадан, Астраханьдан, Санкт-Петербургдан, Екатеренбургдан, Дондагы Ростовдан, Къабарты-Малкъардан, Россейни көп башха регионларындан да жюзден аслам адам келгендиди.

Форумчуланы Элбрус районну администриациясыны башчысы Сотталаны Къурман алгъышлағынды. Ол КъМР-ни Жарыкъландыруу эмдә илму министерствосуна, энчи аны таматасы Аңзор

Езаовху бу форумну къураргъа себеплик этгенлери ююн ыспас этгенди. Быллай жыйылыуланы магъанасы уллу болгъанын да чертгендиди.

Конференцияны кезиуонде билим берүүдө жетишмлени, кемчиликлени юслеринден да айтылгъанды, окуутуун бүтөн къыйматлы этинуу амаллары сюзюлгендиле, алчы сынаула, юлгюле көлтирилгендиле. Докладла бла Москвадан РФ-ни Президентини сауғасыны лауреаты, профессор Владимир Просвирик, «Атлам» деген билим берүү программаланы арасыны башчысы Наталья Шадрина, профессор Людмила Петерсон, КъМР-ден физика-математика илмүлүнүн кандидаты, профессор Валерий Ревелис, Мухамед Лихов, КъМР-ни сыйлы устазы Газаланы Асликан эмдә башхала да сёлешигендиле.

Билим берүү программала, мастер-классла, сёлешилүе, Элбрус районда болгъан музейлөгө барыу, Минги тауну 4.400 метр бийиклигине ёрлеу, Гара су-уланы таласына эм башха тамашалыкъ жерлөгө барыу, художниклени көрмючлөрин көрүп – битеу ол ишле төрт кюннеге сыйынгандыла. Устазланы араларында назм жазаргъа фахмұлупа да усталькъларын аямагъандыла.

-Биз тынгылы ишлекенбиз, проблема-

Кайгъырыу

Зауукълу солурча, саулукъларын да кючлендирирча

Алагъаракълада #БизБиргебиз акцияны чеклеринде Битеуроссей халкъ фронтну (ОНФ) Къабарты-Малкъарда бёлюмю саулукъларында бир тюрлю кемчиликleri болгъан сабийлөгө жайны узуну ишлери «Бир онгланы дүниясы» деген чыгъармачы ара ачханды. Ол Акъ-Сууда орналады эм къайсы сабийгө да ачыкъды, алай асламысында «Милосердие 07» фонд кёз-къулакъ болгъан сакъат сабийле бла жаш адамла турлукъдула.

Анда гитче саусузланы саулукъларын кючлерча жараула бардырыладыла. Ала тюрлю-тюрлю усталыкълагъа, бир берлери бла байламлыкъ жюрютурге эм физкультура бла кюреширге юренедиле. Тепсерге,

жырларгъа да юретген эм башха кружоклагъа да жюрюйдюле.

ОНФ-ни келечилери айтханнга көре, жай кезиуде къошакъ билим берген учрежденияланы бла кружокланы кёбюсюне ишлери тохтатыргъа тюшеди, аны себепли жай бу арагъа сурам бютюн ёседи.

– Сакъат сабийлөгө бла аланы атанааларына болушур муратда, биз, арт-терапия технологиягъа көре, курсланы жай каниуллада ётдюrebиз. Анга, гитче саусузладан сора да, 18 жылдан атлагъан сакъатланы, къарап адамлары болмагъан сабийлени да къатышыргъа онглары барды. Ала заманларын бирге зауукълукъда ётдюраллыкъдула эм тёгереклеринде

адамла бла келиширге да юренириклиде, – дейди ОНФ-ни келечиси, «Милосердие 07» фондуну президенти Олег Кузьминов.

Келир заманнынды юсюндөн айтханда,

ОНФ-ни келечилери жайны ахырынада энттада жюз сабийгө болушлукъ тапдышыр муратлыдыла.

МАГОМЕТЛАНЫ Сулейман.

Окъуучубузну чыгъармачылыгы

Насыплымыса?!

Тийреде аты айтылгъан акъылман, жолда бара, ауур жюк кётюрүп келген адамгъа тюбеди да, анга былай сорду: «Санга сейир этип турама, кесинги биллай бир нек къыйнайса? Жююнг асыры ауурдан, терлеп, суу-салам болгъанса. Кесинги аямай, къазауат ишлеп турсанг, къартлыгъынгда татымай къалмаз, саулугъунг тозуар, къыйналырса».

– Да, жашлыгъымда къазауат этмесем, къартлыгъымдамы ишлериким? Бизде ол бек эрттеден келген адетди: уллу аппам сабийлерин насыплы этер ючюн, кече-кюн демей уруннганды. Аппам а, атамы насыбын кёрюрге сойгендөн, күндөз олтуруп солургъа заманын къызғанып, кече уа ай жарайкъда чалгъы чалып жашагъанды. Атам, харип да, мени насыбыны болдурургъа итинип, къазауат этгенди, алай ол кёп жашамагъанды, мени шёндю жыл саныма окъуна жетмей кетгенди дүниядан. Энди мен а кесими сабийлерим ючюн кюрешеме, саулугъуму угъай да, жанымы-къанымы

да аярыкъ тюйюлме балаларымы насыплы этер ючюн, – деп жууаплады ол адам.

– Ол сен сагъыннган адамлада бир насыплы окъуна болгъанымыды? – деп сорду акъылман.

– Да, хоу бир да. Барысы да амалсыз күнлөрине къалып ёлгендиле. Сабийлери, ырысхыгъа асыры жан атхандан, аланы арт күнлөринде къатларында туруп, къашыкъ бла суу окъуна уртлатмагъандыла. Ол жанындан мен да ажымлымы, – деди ол, – кесими да жокъду не насыбым, не къууанчым, къазауат этип ишлөгендөн башха. Алай жашымы-къызымы насыплары мени насыбым тюйюлмюдю?

– Санга бир зат айтайым, оюм а кесинг этерсе. Билип къой – эшекни чарыш ат эталмазса, кеси насыпсыз сабийин насыплы эталмаз. Бек алгъа кесинги насыплы эт, – дегенни айтып, акъылман жолуна тебиреди.

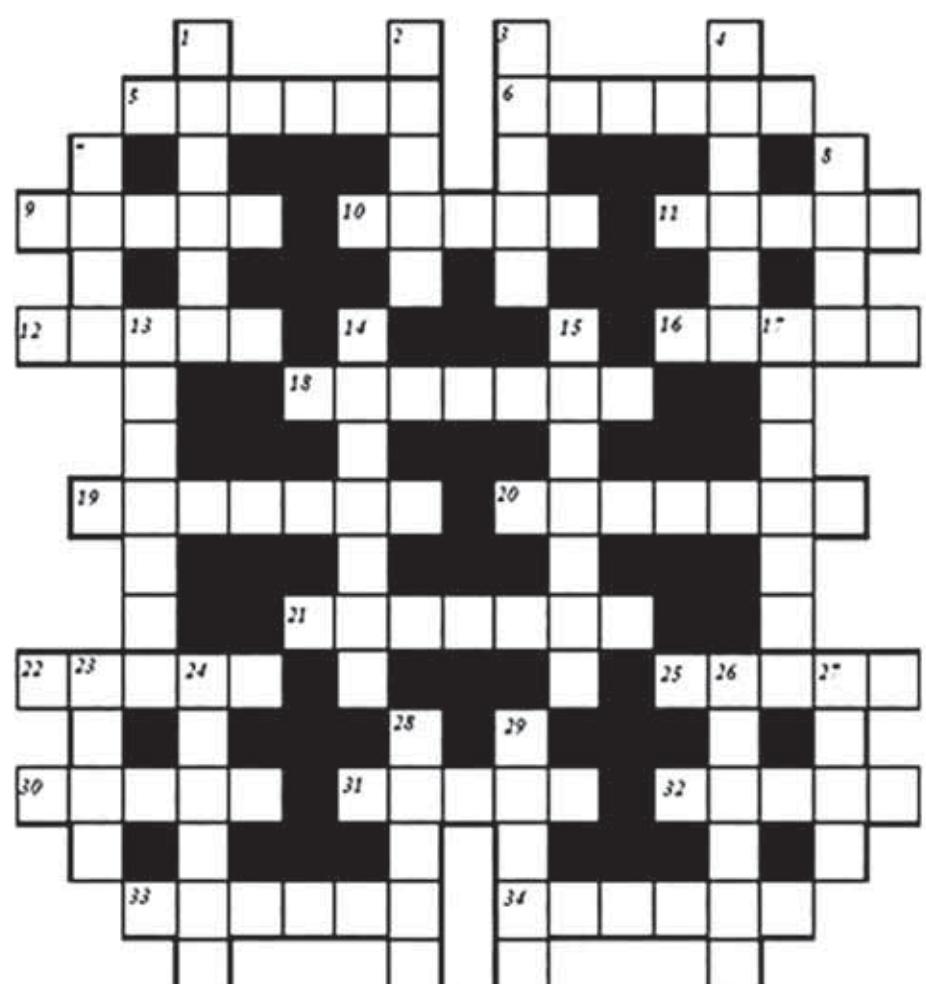
ТЕМУККУЛАНЫ Адил.
Огъары Малкъар эл.

Сурат этюд

ШУЁХЛА.

СЭЗБЕР

ЭНИНЕ: 5. Патчахны жери. 6. Ашачу ханс. 9. Аз жауун жаугъаны. 10. Къарын ауруу. 11. Кирилни нёгери. 12. Зурнук. 16. Юйнү тытыр бла сюртю. 18. Къызлагъа алай да айтадыла. 19. Нарт батыр. 20. Ауругъаннга ол керекди. 21. Мекям сакълагъан адам. 22. Хораз. 25. «Ёргеде» деген магъанада жюрюген сёз. 30. Ичсөнг – жаныуар, ичмесөнг – Аныуар. 31. Мал кечиннген жер. 32. Тигиучюно кереги. 33. «Терк» деген магъанада жюрюген сёз. 34. Илхам.

ЁРЕСИНЕ: 1. Танг жулдуз. 2. Баш-

халадан игирек. 3. Уллу жел. 4. Къанатлы. 7. Ол къагъанакъда артда къатады. 8. Ичи. 13. Таулу календарь. 14. Сыйлы дарий. 15. Бал чибинлени «чайырлары». 17. Кёл кётюрген чам сёз. 23. Биреулленгэ этген аманлыгъы ючюн жууап этиу. 24. Аллай къанатлы да, тирмен кереги да барды. 26. Уллу къауралы бийик ёсген ханс. 27. Бир-бир къыраллада (Испанияда, Португалияда...) аллай ахча жюрюйдю. 28. Жанып, жылыу берген зат. 29. Аны жашла тойда эришип сындырадыла.

ГАЗЕТИН 81-ЧИ НОМЕРИНДЕ БАСМАЛАННГАН СЭЗБЕРНИНДА ЖУУАПЛАРЫ:

Энине: 5. Гургун. 6. Байлыкъ. 10. Дауур. 11. Къалам. 12. Бурушакъыл. 15. Жаншакъ. 18. Къалпакъ. 19. Къатылыкъ. 20. Жазыкълыкъ. 21. Къыраукъэ. 24. Сыртлау. 26. Къырпакъ. 27. Мулхар. 31. Шорхулдау. 33. Къабакъ. 34. Къазакъ. 35. Жашнау. 36. Къармакъ.

Ёресине: 1. Жууукъ. 2. Къутсуз. 3. Сакълыкъ. 4. Чыран. 7. Маршал. 8. Жашырыу. 9. Чардакъ. 13. Къанкъылдау. 14. Къанбузлукъ. 16. Табыныу. 17. Жыйылау. 22. Атлаууч. 23. Къыймат. 25. Къаплан. 28. Къоркъакъ. 29. Жаллакъ. 30. Балан. 32. Садакъ.

Къарау

Даражалы кёрмючде – халкъны сырьы

**Россейни модельерлери
ини ассоциациясы къу-
рап, Москвада Вячеслав
Зайцевни Мода ююню
40-жыллыгъын белгиле-
гендиле. Анга Россейде
бла СНГ-де атлары айтыл-
гъан модельерле къатыш-
хандыла.**

Къууанчлы жыйылынуу
Ассоциацияны президенти
Валентина Мельникова ач-
ханды. Ол Вячеслав Михайлович
виге ыспас сөзле айтханды,
аны башламчылыгъы bla
къиралда атлары айттылгъан
специалистлени тышында
да танып башлагъанларын
чертгенди.

Озгъан ыйыкъда бардырыл-
гъан мода ингреге уа ондан
артыкъ модельер къатыш-
ханды. Аланы араларында

къарабай-малкъар халкъны
келечилери Аджиланы Зарема
бла Бекболатланы Земфира да болгъандыла. Ары
аланы къарабай-малкъар
халкъны маданият совети
курап ашыргъанды.

Советни директору Биттилраны Людмила айтханга
кёре, эки модельер да бу бий-
ик даражада бардырылгъан
жумушха къаты хазырланып,
миллетибизни аты кёплени эслеринде къалырча этгенди.

– Зареманы bla Земфира-
ны миллет жыйрыкъларын
сайлап, кёрмючю ахырына
ингирни къурагъанла кеслери
къойгъан эдиле. Кесигиз
билгенден, шоу-бизнесде эм
быллай башха жумушлада
къачан да бек игиге санал-
гъанна артда жырлайдыла
эм кёргюзтюледиле. Ма бу

жол да алай болгъанды, – деп
чертгенди ол.

Дизайнерле бу коллекция-
ларын Катчиланы Русланны
«Хасаука» деген макъамына
кёре тизип жаращыргъанды-
ла. Бизни миллет жыйрыкъ-

ларыбызын ариулукълары
кёплени сейирсиндергенди.
Къызлагъа къарсла bla тю-
беп, сахнадан кёп заманны
жибермей тургъандыла.

– Андан тышында да бизни
модельерлеребизни Москвада

жууукъ заманда бардырыл-
лыхъ талай даражалы кёргюз-
тюулеге къатышыргъа чакыр-
гъандыла, – деп билдиргенди
Биттилраны Людмила.

ТАППАСХАНЛАНЫ Аминат.

БАЙРАМ

Битеу эл бирча къатышып

**Булунгучула быйыл Къурман байрамны бир заманда да болмагъанча жарыкъ эмда къуралылуу
бардыргъандыла. Анга битеу эл бир кибиң къатыш-
ханды. Аланы араларында элни сыйлы акъсакъал-
лары, ёсюп келген тёлюсю эмда Украина да бар-
гъан энчи аскер операциягъа къатышып къайтхан
махтаулу жашларыбыз, шахардан, къоншу элледен
да къонакъла келгенди.**

Жаш адамла спорт оюнлары бардыргъандыла, ча-
ришде эришгендиле, жарыкъ миллет тепсеуледе аякъ
бюкендиле. Жашаулары келгенле уа, жапма тюбюнде
олтуруп, алагъа къарагъандыла.

Байрамны элни администрацияны башчысы Му-
шукаланы Мухтар bla къолайлы жашла Байсултанланы
Къаншау, Сарбашланы Жамал да къурагъандыла. Ала,
уллу тувар союп, хантлы къангала да жаращыргъандыла.

Чаришде хорлагъанла саугъала бла белгиленнгенди. Аланы башда сагъынылгъан жашладан сора да Мызы-

ланы Аныуар да бергенди.

Биринчи жерге Къалабекланы Алий чыкъ-
гъанды. Анга байрамны къурагъанла саугъагъа
къумалы ат бергенди. Экинчи жер Этезланы
Рашидге жетгенди, ол ат иер къоллу болгъанды.
Ючюнчю болуп Мусукаланы Солтан кел-
генди, анга уа телевизорну саугъа этгенди.

Сёсюз, аскер борчларын Украина да намыс-
лы толтуруп къайтхан жашла да сыйланнган-
дыла, кёп ыспас сөзле да эшитгенди.

Ачыкъ кёкнү тюбюнде, ариу талада байрамы-
ны бютюн жарыкъ, бютюн къуутаты этер ююн,
элли жашла Кётенчиланы Жамболат, Мызы-
ланы Зейтун, Сарбашланы Аскер, Мызыланы
Мурадин да фахмуларын аямагъандыла.

ХОЛАЛАНЫ Марзият.

СУРАТЛАДА (башында): Кетенчиланы
Жамболат; жашла чарышде.

Учредительле: Къабарты-Малкъар Республиканы Парламенти bla Правительствосу

Баш редактор

КЪОНАКЪЛАНЫ Хасан

РЕДКОЛЛЕГИЯ:

ТЕКУЛАНЫ Хая
(баш редакторну орунбасары),
ЖАНГУРАЗЛАНЫ Нажабат
(баш редакторну орунбасары),
ТОКЪЛУЛАНЫ Борис
(жүуаплы секретарь),
МУСУКАЛАНЫ Сакинат,
ТИКАЛАНЫ Фатима,
ТРАМЛАНЫ Зухура,
УЛБАШЛАНЫ Мурат.

ТЕЛЕФОНЛА:

Редакторну приёмный - 42-63-01. Баш редакторну орунбасарлары -
42-38-21, 40-04-82. Жууаплы секретарь - 40-03-24.

Секретариат - 40-93-62. Корректорла - 42-63-52.

Газет Басманды эм асламлы информациины эркинликтерин
къоруулау жаны bla Къабарты-Малкъар регион инспекцияда 2016
жылда 19 декабрьде регистрация этилгенди.

Регистрация номер —ПИ № ТУ07-00118. Индекс - П 5893

Газетни басмагы “КъМР-Медиа” ГКУ-ну
компьютер службасы хазыр этгенди.

Газет “Издательство “Южный регион” ООО-ну
типографиясында басмаланнганди.
Ставрополь край, Ессентуки ш., Никольский орам, 5а

Номерге графикке кёре

19.00 сағыттада къол салынады.

20.00 сағыттада къол салыннганды.

ГАЗЕТНИ НОМЕРИН
ЧЫГЪАРГЪАНЛА:

Текуланы Хая - дежурный редак-
тор, Кучукланы Сафият, Кетенчи-
ланы Зульфия - жууаплы секретарь-
ны орунбасарлары;
Гелляланы Валия (1,2-чи бетле), Бийчек-
кулланы Жанинета (3,4-чи бетле), Зез-
ланы Лиза (9, 10-чу бетле), Ахматланы
Люаза (11, 12-чи бетле) корректорла.

Тиражы 1437 экз. Заказ № 1440

Багъасы эркинди.

РЕДАКЦИЯНЫ ЭМ
ИЗДАТЕЛЬНИ АДРЕСИ:

360000, Нальчик шаар,
Ленин атын проспект, 5
электронный почтасы:
elbor_5@mail.ru